

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-989/16-U

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Dětský domov a Školní jídelna, Litoměřice, Čelakovského 8, příspěvková organizace
Sídlo	Čelakovského 8, 412 01 Litoměřice
E-mail právnické osoby	reditel@ddltm.cz
IČ	62769651
Identifikátor	600029204
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Radka Badinková
Zřizovatel	Ústecký kraj
Místo inspekční činnosti	Čelakovského 8, 412 01 Litoměřice
Termín inspekční činnosti	6. 6. 2016 – 8. 6. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu dětského domova a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocené období aktuální školní rok 2015/2016

Charakteristika

Činnost školského zařízení probíhá v souladu s platným rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Školské zařízení vykonává činnost dětského domova a školní jídelny (dále jednotlivě „školské zařízení“, „DD“, „ŠJ“). Nachází se v klidné okrajové části města Litoměřic v bývalé tovární vile. Školské zařízení je určeno pro děti se soudem nařízenou ústavní výchovou nebo předběžným opatřením. Provoz tří rodinných skupin probíhá ve dvou patrech budovy. DD má kapacitu 24 lůžek, evidováno bylo k datu inspekce 24 dětí. Žádné dítě zde nepobývalo na základě smlouvy uzavřené mezi nezaopatřenou osobou a školským zařízením z důvodu přípravy na budoucí povolání. V době inspekční činnosti byly vykazovány čtyři děti se zdravotním postižením. Dětem je poskytováno celodenní stravování.

Informace o školském zařízení lze nalézt na www.ddltm.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Ředitelka školského zařízení je ve funkci od 1. 8. 2012. Předpoklady pro výkon činnosti ředitele splňuje. V předložené koncepci zpracované 1. 4. 2016 stanovila podmínky (personální, materiální vzdělávací činnosti), které podporují kvalitní život rodinných skupin. Hlavním cílem je příprava dětí na samostatný život a umožnit jim návrat do vlastní či náhradní rodiny. Školní vzdělávací program školského zařízení (dále „ŠVP“) je obsahově v souladu s právním předpisem, je zveřejněn a přístupný pedagogům, dětem i rodičům. Mimoškolní zájmové aktivity, účast v soutěžích a zájmové kroužky v DD (ekologický, zdravotnický, dovedné ruce, sova Rozárka, sportovní, hudební) jsou konkrétně uvedeny v ročním plánu výchovně vzdělávací činnosti. Každý vychovatel vede jeden kroužek, pro který vypracoval celoroční plán činnosti. Individuální vzdělávací a výchovné cíle jsou konkretizovány v týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti, individuální úkoly v programech rozvoje osobnosti dítěte. Systém řízení školského zařízení je založen na efektivní spolupráci ředitelky s vedoucí vychovatelkou. Informační systém je pružný, doložitelný též v zápisech v knihách denní evidence zařízení, v zápisech z jednání pedagogické rady a denících rodinné skupiny. Práce sociální pracovnice (kontakty s rodiči, pracovníci orgánu sociálně právní ochrany dětí (dále „OSPOD“), výživné, pohledávky) je rozdělena mezi ředitelku, hospodářku a vedoucí vychovatelku. Děti získávají informace ve svých rodinných skupinách, kde také společně připravují týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti a mají možnost vyjádřit se ke svému hodnocení, případně k udělenému opatření ve výchově. Svoje připomínky mohou též prezentovat prostřednictvím spolusprávy, která se schází jednou za měsíc a prostřednictvím interní tzv. linky důvěry. Děti se mohou obrátit se svými žádostmi, problémy a připomínkami jak na pedagogy, tak na ředitelku školského zařízení.

Kontrolní činnost je plánovitá, systematická a dokladovaná. Školské zařízení vede povinnou dokumentaci účelně a přehledně v rozsahu, který ukládají právní předpisy.

Organizování činnosti je stanoveno v dokumentech DD (vnitřní řád, ŠVP DD), s kterými byli zaměstnanci i děti prokazatelně seznámeni. Přijímání dětí do DD probíhá v souladu s právním předpisem. Děti jsou určeným pracovníkem seznamovány se svými právy a povinnostmi, organizováním činností a chodu školského zařízení. Do rodinných skupin (dále „RS“) jsou umísťovány s přihlédnutím k sourozeneckým vazbám. Děti docházejí do škol ve městě nebo dojíždějí podle typů škol do různých míst.

Každá RS má dva stabilní vychovatele. Mužský vzor identity chování je zastoupen jedním vychovatelem a dvěma provozními pracovníky. Služby denních vychovatelů a pracovníků sociální péče jsou účelně nastaveny k zajištění bezpečnosti dětí. Počty dětí v RS

nepřekročily předepsaný právní předpis. Ředitelka školského zařízení se zabývá personálním vývojem, usiluje o zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání. Z hlediska odborné kvalifikace všichni pedagogičtí pracovníci splňují kvalifikační předpoklady pro přímou pedagogickou práci s dětmi. Doklady o psychické způsobilosti pedagogů a bezúhonnosti zaměstnanců byly založeny v jejich osobních spisech. Profesionální růst je vedením podporován, další vzdělávání je systematické v souladu se stanoveným plánem. Vedoucí vychovatelka navštěvuje kurs pro metodiky primární prevence. Jeden z vychovatelů absolvoval Sociálně psychologický tréninkový program. DVPP je na velmi dobré úrovni.

Materiálně-technické podmínky školského zařízení jsou dobré. Každá RS je funkční samostatnou jednotkou s odpovídajícím zázemím a vybavením. Děti mají dvě společenské místnosti, jedna je vybavená dvěma počítači a internetem, druhá slouží pro sportovní, hudební a další aktivity. Také přízemní hala je využívána pro společenské nebo komunitní účely. Budova má na oknech původní ozdobné mříže, děti je však negativně nevnímají. V objektu je další dům, který je připraven pro cvičný byt. DD má dobré vybavení pro sezónní činnosti. Na rozsáhlém pozemku má vlastní antukové hřiště, bazén a velký prostor pro sportovní i relaxační aktivity.

Financování hlavní činnosti bylo v hodnoceném období zajištěno zejména z dotací státního rozpočtu a příspěvků zřizovatele. Zřizovatel přispíval jak na běžný provoz, tak na opravy a údržbu majetku. Školské zařízení hospodařilo také s vlastními příjmy, které tvořilo mj. ošetrovné (tj. částečná úhrada nákladů na péči o dítě zpravidla od rodičů) a přídavky na děti. K dofinancování neinvestičních výdajů byly využity prostředky rezervního fondu. Další finanční zdroje ke zkvalitnění podmínek v rámci plného přímého zaopatření dětí se vedení DD snažilo získávat zejména formou účelových a nadačních příspěvků, sponzorských darů nebo zapojování do projektů.

Na zvýšení platů pedagogických a nepedagogických pracovníků byly v roce 2015 přijaty dotace z rozvojového programu MŠMT ČR. V rámci zapojení do projektu „Vzdělávejte se pro růst“ realizovaného Úřadem práce ČR byly uzavřeny dohody o vytvoření pracovních příležitostí v rámci veřejně prospěšných prací a získány příspěvky na pracovní místa zahradníka a pracovníka sociální péče.

Díky sponzorským darům od místních podnikatelů, obchodních společností, nestátních neziskových organizací a dalších subjektů byly zajištěny kulturní, volnočasové, sportovní aktivity dětí a ozdravné pobyty. Přínosem byly také věcné dary (např. ošacení, drobné dárky, hračky, občerstvení, starší knihy).

Problematika bezpečnosti a ochrany zdraví dětí je aktuálně zařazena ve vnitřních předpisech. Děti jsou pravidelně poučovány o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví a upozorňovány na případná rizika při činnostech v areálu dětského domova i mimo něj. Prevencí rizik se školské zařízení zabývá, průběžně je vyhodnocuje a přijímá opatření k jejich minimalizaci. Každoročně realizuje i praktický nácvik činností při mimořádných situacích (cvičný požární poplach). Dohled nad dětmi byl v době inspekční činnosti zajišťován v souladu s vnitřními předpisy.

Pedagogičtí pracovníci jsou v oblasti zajištění bezpečnosti pravidelně proškoleni. Instrukce poskytnutí první pomoci byly vymezeny v traumatologickém plánu a obsah lékárníček průběžně kontrolován. Evidence úrazů dětí byla vedena v souladu s právními předpisy.

Školní stravování zabezpečuje vlastní školní jídelna s celodenním provozem, která v rámci plného přímého zaopatření poskytuje dětem s ohledem na jejich věkovou skupinu jednou denně dvě hlavní jídla (obědy a večeře) a čtyři doplňková jídla (snídaně, přesnídávky, svačiny a případně druhé večeře) včetně zajištění pitného režimu. Nápoje měly děti k dispozici během celého dne buď v jídelně, nebo v kuchyňce rodinné skupiny.

Do jídelníčku byly vhodně zařazovány různé druhy masa, bezmasá sladká i slaná jídla, dostatek zeleniny, ovoce, mléčných výrobků. Doplňovány byly netradiční pokrmy a celozrnné varianty potravin, ale v období leden až duben 2016 byly v omezeném množství zařazovány luštěniny. Ke kvalitě jídel se děti mohou vyjádřit prostřednictvím dětské spolusprávy. Pro některé děti v době školního vyučování bylo školní stravování zabezpečeno ve školách, které navštěvují. O víkendech (zpravidla jednou za 14 dní) zajišťují celodenní stravování v rámci výchovně vzdělávací činnosti vychovatelé za pomoci dětí obdobně jako v rodině, a to v jednotlivých rodinných skupinách. Rozvoj stravovacích návyků je podporován také zapojením do akce „Food Revolution Day“. V rámci této akce se rodinné skupiny zapojily do soutěže s recepty na zdravé svačiny a děti se zúčastnily kurzů vaření v Praze.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti mají děti k dispozici na společné informační nástěnce. Jsou prokazatelně obeznámeny s obsahem aktuálního dne. Režim dne zahrnuje volnočasové aktivity, kroužky v DD i mimo DD, přípravu na školu, volné vycházky. Domácí práce děti vykonávaly v souladu s rozvojem pracovních kompetencí. Kromě režimem stanovených aktivit jsou nabízeny zájmové kroužky vedené vychovateli a kroužky mimo DD. Režimově je zakotvena příprava dětí na vyučování. S programy rozvoje osobnosti jsou děti prokazatelně seznamovány s ohledem na jejich věk a mentální úroveň.

Při inspekční činnosti se pedagogové dětem plně věnovali. Využívali především vzájemnou komunikaci, podporovali zájem dítěte a vytvářeli svým přístupem pozitivní prostředí. Využili příznivého počasí a větší část odpoledne trávili na zahradě a v městském parku. V budově se věnovali plněním domácích úkolů a přípravě na školu. Při realizaci stanoveného tématu a úkolu dne zařadili vhodné pomůcky i motivační prostředky s důrazem na rozvoj rozumových schopností, komunikativních, sportovních a pracovních dovedností. Jedna skupina se věnovala poskytování první pomoci. Vychovatelé vytvářeli prostor pro komunikaci dětí a sdělování jejich názoru a vedli je k vzájemnému respektování a sourozeneckým vztahům. Dětem se zdravotním postižením vytvářeli vhodné podmínky pro jejich činnost, zejména v přípravě na školu. Přístup vychovatelů byl adekvátní věkové skupině přítomných dětí. Menší děti byly vhodně zaměstnány s ohledem na jejich možnosti a rozvoj. Děti se projevovaly přirozeně, v rozhovorech sdělovaly svoje pocity. Plnění povinností a zapojení dětí do nabídkových činností bylo vyvážené.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Školské zařízení pravidelně hodnotí výsledky výchovy a vzdělávání dětí. Denně jsou řešeny aktuální činnosti a potřeby dětí v rodinných skupinách. Podrobným hodnocením se zabývá pedagogická rada. Děti mají přehled o plnění motivačního programu zadané nadačním fondem Srdce na dlani. Opatření ve výchově je zaznamenáváno do evidence dětí v počítači a do osobního listu dítěte, s obsahem jsou děti prokazatelně seznamovány. Programy rozvoje osobnosti jsou vychovateli ve stanoveném období vyhodnocovány a s dítětem probírány. Systém hodnocení rozvoje osobnosti dětí postihuje jeho stav i pokrok.

Zákonní zástupci jsou o výsledcích ve výchově a vzdělávání informováni především vedením DD.

V průběhu inspekční činnosti bylo zjištěno, že dětem je poskytována adekvátní péče v souladu s jeho potřebami.

Činnost školského zařízení pozitivně ovlivňuje spolupráce s partnery. Funkčně probíhá s pracovníky OSPOD, s dětským diagnostickým ústavem a se školami. Se zřizovatelem DD řeší finanční podmínky pro zajištění dalšího rozvoje DD. Dále spolupracuje s neziskovou organizací Ano, Ano, která podporuje finančně sportovní akce a projekt Sen. Velmi přínosná je dlouholetá spolupráce s nadačním fondem Srdce na dlani, který podporuje rozvoj dětí a jejich vzdělání, poskytuje jim stipendium za splněné úkoly v rámci přípravy na život, kapesné dle motivačních programů, brigády pro děti, přispívá na mimoškolní aktivity dětí a umožňuje jim pracovní prázdninové praxe.

Spolupráce se zákonnými zástupci dětí je rozdílná v souvislosti se zájmem a možnostmi rodičů.

Prevenčí rizikového chování se zabývá vychovatelka, která je metodikem prevence rizikového chování a autorem kvalitního Minimálního preventivního programu (dále „MPP“). Jednotlivé oblasti MPP vycházejí z analýzy stavu a jsou zpracované v intencích potřeb DD. Metodická prevence sleduje jejich zařazení v týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti i v programech rozvoje osobnosti a zabývá se též jejich plněním. V posledním období DD řešil problém dvou dětí s rizikovými příznaky chování, aktuálně jedno dítě pobývalo v psychiatrické léčebně. Jako preventivní opatření v rámci svých aktivit DD realizuje důslednou kontrolu a zájmové kroužky. Počet dětí v DD se stabilizoval, převládají děti plnící povinnou školní docházku.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- *Pedagogičtí pracovníci se cíleně průběžně vzdělávají, ředitelkou DD je podporován jejich profesní růst.*
- *Dětem je poskytována široká nabídka zájmových činností v DD, navštěvují také akce mimo DD.*
- *Aktivity vedení školy v oblasti spolupráce s partnery jsou velkým přínosem pro vzdělávání dětí a jejich přípravu na samostatný život.*

Návrhy na zlepšení (udržení) stavu

- *V rámci prevence rizikového chování využít zkušenosti z absolvovaného kurzu vychovatele v oblasti Speciálně, preventivní a výchovné skupiny.*
- *Ve spolupráci se zřizovatelem se zabývat možností odstranění mříží na oknech.*

Hodnocení vývoje

- *Dětský domov je uzpůsoben pro funkční život DD.*
- *V roce 2012 nastoupila do funkce nová ředitelka.*
- *Prostorové i materiální podmínky odpovídají požadavkům pro činnost rodinných skupin, DD má nově k dispozici cvičný byt.*
- *V pedagogickém sboru se podařilo zajistit mužský vzor chování.*

- *Spoluspráva začala působit aktivně, předkládá vedení DD požadavky a připomínky dětí.*

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Úplné znění zřizovací listiny včetně dodatků ze dne 21. 4. 2015 vydal Ústecký kraj pod čj. 193/2001
2. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydalo MŠMT pod čj. 373663/2012 (zápis změny ředitelky školského zařízení) ze dne a s účinností 10. 10. 2012
3. Výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení – k čj. 32 090/2003-21, ze dne 16. 1. 2014
4. Jmenovací list ve funkci ředitelky příspěvkové organizace, vydal Ústecký kraj, dne 21. 6. 2012, s účinností od 1. 8. 2012
5. Výkaz o zařízení pro výkon ústavní - ochranné výchovy: Z 14-01 k 31. 10. 2015
6. Vnitřní řád DD účinný od 1. 11. 2014
7. Koncepce rozvoje DD ze dne 1. 4. 2016
8. Školní vzdělávací program DD ze dne 1. 3. 2016
9. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti na školní rok 2015/2016
10. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti – květen, červen 2016
11. Deníky rodinné skupiny I, II, III vedené ve školním roce 2015/2016
12. Kniha denní evidence 2016
13. Minimální preventivní program 2015/2016
14. Výroční zpráva o činnosti DD 2014/2015
15. Spisy dětí (Programy rozvoje osobnosti, opatření ve výchově)
16. Kniha úředních návštěv vedená v roce 2015/2016
17. Kniha ostatních návštěv vedená v roce 2015/2016
18. Jednací protokol 2015/2016
19. Kontrolní a hospitační činnost 2015/2016
20. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2015/2016
21. Přehled kapesného 2016
22. Kniha útěků vedená od roku 2008
23. Spisy zaměstnanců (doklady o dosaženém vzdělání, psychická způsobilost, bezúhonnost)
24. Hospodářská dokumentace a účetní evidence týkající se finančních zdrojů školského zařízení včetně zapojení do projektů v roce 2015
25. Smlouvy o poskytnutí sponzorských darů a nadačních příspěvků v roce 2015
26. Dokumentace týkající se zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí ve školním roce 2015/2016

27. Dokumentace týkající se poskytování školního stravování ve školním roce 2015/2016 (za období leden až duben 2016)
28. Opatření k odstranění nedostatků zjištěných při kontrole ČŠI dne 6. 6. 2016 (ze dne 7. 6. 2016)
29. Osvědčení o účasti na vzdělávacích akcích pedagogických pracovníků v letech 2015, 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu/na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Miloslava Paclíková, školní inspektorka

Paclíková v. r.

Bc. Alena Chládková, kontrolní pracovnice

Chládková v. r.

V Liberci 20. 6. 2016

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Radka Badinková, ředitelka školského zařízení

Badinková v. r.

V Litoměřicích 24. 6. 2016